

B PP Sverige, Port Payé

Karl Fredrik Jansson
Ribbingebäck 28
744 96 JÄRLÅSA

Medlemsbrev augusti 2018

Torka och foderbrist

Torkläget över Sverige är fortsatt mycket bekymmersamt även om det kommit en del regn denna helg över mellan- och norra Sverige vilket även varit välkommet över dom skogsbränder som rasat dom senaste veckorna.

Fodersituationen är mycket besvärlig på många ställen i vårt land och det foder som finns att köpa tenderar att bli väldigt kostsamt, detsamma gäller den halm som börjar bli tillgänglig när nu tröskningen har dragit igång. Därför har SNP varit i kontakt med departementet att det brådskar att komma igång med den statliga ersättning som äntligen lovats ut av regeringen. För att undvika utslaktning av våra köttdjur så långt som det bara är möjligt under denna höst, så jobbas det på av flera aktörer med att importera och erbjuda ersättningsfoder till det vallfoder som saknas. Det vi ser är att prisbilden blir hög på det ersättningsfoder som kan erbjudas och därför bör krispengarna gå till att ersätta djurbönderna för den ökade kostnad som detta innebär. Fördelningen av pengarna bör kunna ske med antal djurenheter som grund för att snabbt och enkelt kunna göra utbetalning av krispengarna. SNP har framfört dessa synpunkter direkt till departementet, som gör inga utfästelser men dom förstår problematiken med det dyra fodret och även dom vill se en liten utslaktning. Vi har samsyn i att vi har en marknad och ett liv i vår bransch även nästa år trots dom stora problem som torkan för med sej detta år.

Under sommaren har det varit ett antal krismöten med myndigheter, departement, slakt, handel och näringens organisationer, som SNP deltagit i. Här följer minnesanteckningar från det senaste möte angående torkan.

Jan Forssell
Ordförande
Sveriges Nötköttproducenter

Minnesanteckningar 20 juli

- Krisen på grund av torkan fortsätter och förlusterna för jordbruket uppgår till upp mot 10 mdr kr. Medietrycket fortsatt stort, nu mer även från utländsk media
- Fortsatt stort stöd från allmänheten, med detta stöd lockar även fram aktörer som är negativa till svenskt jordbruk.
- LRF har en löpande och konstruktiv dialog med regeringskansliet och Jordbruksverket (SJV) kring politiska åtgärder. Vi kan dock konstatera att det är små chanser att få ta del av EU:s krisfonder. LRF anser att det nationella stödet måste utformas med en rimlig fördelning mellan sektorer. SNP anser att de med högsta kostnaderna orsakade av torkan, vi djurägare, bör få större delen av stödet.
- LRF har haft kontakter med handel, food-service och Visita (restaurangbranschen). Vi möter ett stort engagemang från aktörerna.
- Det finns tankar kring en utökad rådgivning och jourverksamhet. LRF kommer att återkomma kring hur detta kan utformas. Enkätundersökningen som styrelsen låtit göra visar att klubbarna är en viktig anledning till att man vill vara medlem och erfarenhetsutbyte mellan klubbarna i vad de gör och vilka aktiviteter som ordnas var en viktig del av dagen.

Lägesbeskrivning och möjliga åtgärder hos olika aktörer (spannmål, slakt, mjölk o.s.v.)

- Lantmännens prognos visar på 4,2 miljoner ton, vilket är drygt 30 % mindre jämfört med 5 årsmedel på 6,2 miljoner ton. De första skörderesultaten visar på ännu lägre nivåer. Det ska dock påpekas att det troligen är de sämsta arealerna som skördas först. Generellt har skörden höga proteinhalter, men med stora variationen. Bra rymdvikter. De höga proteintalen i malkorn är det mest negativt hur kvalitetssynpunkt.
- Lantmännen har lättat på vissa kontraktvillkor och invänta hur läget utvecklas för eventuella ytterligare förändringar.
- Det finns ett stort intresse för import av grovfoder och att hitta ersättningsprodukter på importmarknaden. Grovfoderimport har skapat många frågor och det finns info på SJV;s och SVA;s hemsidor. Men denna info kommer inte mindre aktörer till del. Viktigt att vi alla hjälps åt att sprida informationen.
- Det finns en stor risk för "kreativa aktörer" som vill sälja dåligt foder. Import kräver därför mycket noggrann kontroll för att undvika låg kvalitet.
- Det finns en hel del råd kring åtgärder med anledning av grovfoderbristen (som foderstatsberäkningar, lutning av halm, använda betblast etc.), det är viktigt att informationen når ut till bönderna. Det kommer under hösten bli halmbrist och ströproblem.
- SJV har gjort en uppskattning av grovfoderbalansen, och det är brist i hela landet (behovet är 150 långtradare om dagen). SJV, Växa och LRF ska samordna en detaljerad beräkning av tillgången och behoven av grovfoder i landet (SJV;s ansvar). Då har vi en säkrare uppfattning om djuren kommer få foder i vinter.

- På grund av kvalitetsproblem på trädgårdsprodukter, kommer fält att plöjas ner – kanske kan sådana grödor istället bli foder? Hur ska man i så fall jämka ihop köpare och säljare? Handel har sänkt kvalitetskraven något på trädgårdsprodukter. Andra rester från livsmedelsindustrin kan också undersökas (som t.ex. från bröndindustrin).
- Slakten har mycket aktiviteter för att kunna slakta mer. Betonade vikten av bra kontakt med kunder för att utöka den normala försäljningen.

Asp är gott när betet torkat bort!

- Mycket frågor om hur man ska minska slaktköerna. Kapacitet att slakta mer finns, men försäljningen måste hänga med.
- Det finns ett samarbete mellan slakten och Gård och Djurhälsan samt LRF:s omsorgsgrupper för att kunna hantera akuta djurskyddsproblem. Det finns en kreativitet bland företagarna, så för tillfället är det inga djurskyddsbrister till följd av torkan. Följdeffekt att lite halm som delvis används som foder blir brist på strö i vinter.
- SJV meddelade att man nu kan öka förskottsutbetalningen av stöden. Dispens på beteskrav för mjölkkor. Dispens gäller användning av gräsfröhalm, eko-dispenser, dispenser i insådd av ekologiska fokusarealer.
- SJV var tydliga med att ingen kontrollavvikelse relaterat till torkan ska rendera i sanktion. Dock finns signaler om att så inte är fallet (t.ex. grisar som vill svalka sig och därför söker sig till fuktiga delar av stallet, på kontroll har det blivit anmärkningar för smutsiga djur).

- Regeringen håller just nu på med utformning av nationella stödet.
- Statssekreterare Backteman bjudit in landshövdingar den 8 augusti för att få en tydlig bild av hur länen jobbar.
- Seminstatistiken är oroande. Antalet semineringar har minskat hela året. Jan-april minus 5 %, maj-juni minus 11 %.
- Enligt Växa är det alltid mer lönsamt att köpa foder jämfört med att slakta ut. Om man väljer att slakta ut är det viktigt att ta rätt djur.

Övrigt

- Alla har ett ansvar för omsorg – ha koll på varandra. Människor mår dåligt, vilket spiller över till personalen. Omsorgsgrupperna har ett stort ansvar.
- Flera lyfte att det finns en risk för ”panik”, dvs att man inte tar helt genomtänkta beslut. Därför viktigt att tänk på lantbrukaren i all kommunikation! Samverka mellan bönder för att utnyttja markerna på bästa sätt.
- Hur hantera de små besättningarna som rådgivningen inte når? Viktigt att hjälpas åt att sprida information.
- Krisen är inte över för att det kommer regn. Det här kommer ge långtgående effekter till nästa år. Allt som kan göras behöver göras!

Nu uppdaterar rådgivare, organisationer och myndigheter sina hemsidor ofta med konkreta åtgärder, råd och information. Sök information och tveka inte för att ta kontakt!

Besök oss på www.notkottsproducenter.se

Carina Johansson, 070-300 48 55
Verksamhetsledare

Jan Forssell, 070-750 60 39
Ordförande

Vill du också ha det på mail, eller på en annan mailadress. Meddela vår kassör Maria Edman på info@lejma.se